

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT



september 5 • 2019



Another Anglo-Scandinavian imitative coin from England?

AROS – NVCOPIE – NYKÖPING

Nyupptäckt provprägling för Fredrik I av Hessen

1852 års svenska mynt

Postiljonen

Numismatisk Auktion

26 september

"Nissan" Guldmyntssamling
samt andra spännande numismatiska objekt.

För webbkatalog och mer information besök vår hemsida www.postiljonen.com eller kontakta oss för att beställa den tryckta katalogen.



Välkommen att delta som köpare i denna auktion eller säljare i framtida auktioner. Vi söker inlämningar av sällsynta enstaka mynt och sedlar samt bättre samlingar.

Under många decennier har Postiljonen även varit det ledande auktionshuset i Skandinavien för frimärken.



AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Postiljonen AB
Box 537 • 201 25 Malmö
Tel. 040 - 25 88 50
www.postiljonen.com
stampauctions@postiljonen.se

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

ges ut av

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

KANSLI OCH REDAKTION

Banérgatan 17 n b
11522 Stockholm
Tel. 08 - 667 55 98
Måndagar
kl. 10 - 12 och 13 - 16
info@numismatik.se

Plusgiro 150007 - 3
Bankgiro 219 - 0502
Svenska Handelsbanken

CHEFREDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE

Monica Golabiewski Lannby
monica@numismatik.se

PRENUMERATION

200 SEK / år (8 nr)
Medlemmar erhåller tidningen
automatiskt
Kom ihåg att
meddela adressändring!

SNT trycks med bidrag från
*Gunnar Ekströms stiftelse för
numismatisk forskning* samt
*Sven Svenssons stiftelse för
numismatik*.

Redaktionen ansvarar inte för ej
beställt material. Texter och bilder i
SNT lagras elektroniskt och publiceras
som pdf på föreningens hemsida.
Den som sänder material till SNT
medger detta.

Register över alla artiklar och
notiser i SNT 1977 - 2018 finns i
sökbart pdf-format på hemsidan.

TRYCK

Pipeline Nordic AB

ISSN 0283-071X



HÖSTEN 2019

Föreningens aktiviteter

Våra medlemmar är varmt välkomna till SNF:s föreningskvällar. De är med få undantag förlagda till sista onsdagen i månaden, vår och höst. Vi ses i samband med föredrag, alltid med ämnet numismatik. Föreningen bjuder på enklare förtäring.

FRIHETSTIDEN INLEDDES MED ULRIKA ELEONORA

DROTTNING ULRIKA ELEONORAS valspråk var *I Gud mitt hopp*. Med henne inleddes vad vi kallar Frihetstiden, 1718-1772. Året efter hennes brors, Karl XII, död kröntes hon och mynt präglades i hennes namn. Mynt i guld, silver och koppar, från dukater till tunga plåtmynt. Redan 1720 avstod hon tronen till förmån för sin make Fredrik (av Hessen).

Den nu trehundra år gamla riksdalern här intill visar stora riksvapnet och årtalet 1719 på fränsidan. På åtsidan finns drottningens porträtt i profil. Myntmästare i Stockholm vid denna tid var Lorentz Careelberg, vars signatur LC ses under skölden. Gravör var Johann Carl Hedlinger.



Ulrika Eleonora. 1 riksdaler 1719.

FOTO: GABRIEL HILDEBRAND, KMK.

SEPTEMBER

9 **Obs!** På grund av avloppsarbete på Banérgatan 17 är kansliet stängt denna måndag. Inga besök och ingen telefon alltså, men vi nås via epost: info@numismatik.se

25 **Visning av ordenssalarna**

Plats **Kungl. Slottet**

17.45 Samling på yttre borggården, vaktkuren, personalingången.

18.00 Ordensintendent Tom Bergroth visar ordenssalarna och berättar om *Det svenska belöningsväsendet genom tiderna*. Högst 35 personer kan delta, föranmälan krävs därför senast tre dagar innan till: info@numismatik.se

OKTOBER

30 **Föreningskväll**

Plats **Banérgatan 17**

18.00 **FÖREDRAG.** Curt Ekström: *Perspektiv på tillvaron - att samla antika mynt*. Nöjet med att samla antika mynt ligger mycket i dess historia, geografi, kulturhistoria och mytologi under högst konstnärliga former - allt detta i ett behändigt format. Kompletterat med resor till medelhavsområdet och besök på de antika platserna ger ytterligare en dimension på samlandet.

SVENSKA NUMISMATISKA FÖRENINGEN

Adress: Banérgatan 17 n b, Stockholm. T-bana Karlaplan; buss 4, 44, 76
Kansliet är öppet: måndagar kl. 10 - 12 & 13 - 16
Kansliet är stängt: midsommar - 1 september; jul- och nyårshelgerna
Hemsida: www.numismatik.se
SNT finns på Facebook

SVENSK NUMISMATISK TIDSKRIFT

presenteras även på Svenska Numismatiska Föreningens hemsida
www.numismatik.se

Den tryckta tidskriften kommer ut första veckan i februari – maj, september – december.
På hemsidan kan man sedan ta del av SNT i lågupplöst pdf-format.

ANNONSPRISER

1/12 sida
47 × 50
mm
250 SEK

1/8 sida
72 × 50
mm
350 SEK

1/6 sida
47 × 105
mm
400 SEK

1/4 sida
72 × 105
mm
600 SEK

1/2 sida
151 × 105
mm
1 200 SEK

1/1 helsida
151 × 214 mm
2 000 SEK

mittuppslag
5 000 SEK

2:a & 3:e
omslagssidan
2 500 SEK

4:e omslagssidan
5 000 SEK

SNT behåller samma låga annonspriser även 2019

Annonsen på årsbasis får dessutom 20% rabatt

Annonsstopp senast den 1:a i månaden före utgivning

Radannonser: SNF-medlemmar erbjuds gratis annons med tre rader
att köpa, sälja eller byta samlarobjekt – kontakta info@numismatik.se

Annonsen som inte är förenliga med SNF:s och AINP:s etik avböjs

Innehåll SNT 5 • 2019

ARTIKLAR OCH NOTISER

	SID.
1852 års svenska mynt	105–107
<i>A New Coin</i> : Svenska silvermynt på marknaden i New Orleans år 1852	107
Nyupptäckt provprägling av prototypdukat för Fredrik I av Hessen	108–109
Säteröre 1629 med ros i bägge mynthsidors omskrift	109
<i>Another Anglo-Scandinavian imitative coin from England?</i>	110–112
Styrelsen för Svenska Numismatiska Föreningen kallar till extra årsmöte den 28 september	112
Rättigheterna till <i>Sveriges Mynt</i> överlätna	115
AROS – NVCOPIE – NYKÖPING	114–115
Dr Vesta Sarkhosh Curtis föreläser i Sverige	118
Møntbørs 2019, Copenhagen Coin Fair	118

FASTA RUBRIKER

PERSONALIA. Björn-Otto Hesse 1928–2018	114–115
AUKTIONER & MÄSSOR	118
LOKALA NUMISMATISKA FÖRENINGAR & MYNTKLUBBAR I SNF.	119

OMSLAG

Till höger på omslagsbilden ses kung Oscar II:s strumpebandsdräkt från år 1881, Kgl. Livrustkammaren. Den är utställd i Svärdsordens sal på Kungl. Slottet.

FOTO: .KMO/ALEXIS DAFLOS.

1852 ÅRS SVENSKA MYNT

Av Bengt Hemmingsson

I ett exemplar av *Numismatiska Meddelanden* II, vilket innehåller andra delen av August Wilhelm Stiernstedts uppsats ”Om myntorter, myntmästare och myntordningar i det nuvarande Sverige”, har den tidigare ägaren Johan Otto Wedberg (1826–1912) på sidan 28 gjort följande notering intill utmyntningssiffran för 1852 års mynt:

”½ och ¼ Rdr med årtalet 1852 präglades i få ex för en utställning i Amsterdam. Finnes i KMK, äfven hos Wedberg, köpta i nämnda stad 1892”.

Wedbergs båda exemplar såldes på auktion år 1912 i Stockholm (nr 1661 & 1667). Köpare var mynthandlaren T. G. Appelgren. Var mynten sedan hamnade är oklart; möjligen förvärvades de i slutändan av en av den tidens storsamlare, Sven Svensson, som ägde ett exemplar av vardera valören vid sin bortgång. Mynten såldes i sin tur på Hirschs auktion i Stockholm år 1966.

4 och 2 dukater samt ½ och ¼ riksdaler specie slogs mycket riktigt i ytterst få exemplar år 1852. Märkligt nog erhöll inte Kungl. Myntkabinettet (KMK) några pliktexemplar, trots Myntverkets skyldighet att leverera ett mynt av varje års valör.

KMK:s exemplar av 2-dukaten samt ½- och ¼-riksdalerarna har således förvärvats senare. Silvervalörerna bytte KMK till sig år 1873 från Wilhelm Theodor Strokirk, som hade sålt sin rikhaltiga svenska samling året innan till Göteborgs stadsmuseum. Av någon anledning behöll han de två mynten från 1852 jämte ett avslag med stamparna till 1 öre sm 1778 på ½ riksdaler. KMK lämnade svenska medaljer i guld, brons, tenn och mässing i byte för dessa mynt.



Oscar I. 4 dukater 1852. Ø 25 mm.
Samling Universitetets myntkabinett, Oslo.

FOTO: FOTOPORTALEN UNIMUS.



Oscar I. 2 dukater 1852. Ø 20 mm.
Samling Kungl. Myntkabinettet.

FOTO: KMK.

I Daniel Holmbergs myntförteckning utkommen år 1894 finns inte 4-dukaten med, medan 2-dukaten försetts med raritetsbeteckningen ”rr” (4–10 kända ex); ½- och ¼-riksdalerarna betecknas med ”rrr” (1–4 kända ex). När J.F.H. Oldenburg år 1883 beskrev sin 2-dukats 1852 åsätte han den dock raritetsgraden ”RRRR. Unicum?”. Myntet såldes år 1898 på auktionen över hans efterlämnade samling och förvärvades då av Kungl. Myntkabinettet.

Det visar sig dock att en komplett serie av 1852 års mynt funnits i Universitetets myntkabinett i Oslo sedan länge, troligen ända från 1852. Enligt uppgift fick myntkabinettets föreståndare vid denna tid, Christopher Andreas Holmboe, hjälp av sin kollega Bror Emil Hildebrand i Stockholm med att beställa en serie av årets präglings vid Myntverket i Stockholm.

Därutöver har en intressant notis påträffats i Aftonbladet nr 11 för den 15 januari 1852:

”Enär från presidenten uti schweiziska edsförbundet blifwit öfversende 2:ne exemplar af alla uti Schweiz gångbara myntsorter att till statens samlingar uti de förenade rikena såsom gåfwa öfwerlemnas, och hwilka myntexemplar aflemnats till myntkabinettet i Stockholm och Universitetet i Christiania, har Kungl. Maj:t funnit godt att anbefalla statskontoret att till utrikesdepartementet öfwerlemna ett exemplar af alla i Sverige gällande mynt utaf guld, silfver och koppar, för att som gengåfwa användas”.

Den schweiziska francen hade införts 1850 och de första mynten började präglas samma år. Detta föranledde tydligen schweizarna att skicka ut serier av de nya mynten till olika länder. Möjligen kan det ha varit denna åtgärd som i sin tur utlöste att Universitetets myntkabinett även ville ha en serie av 1852 års svenska mynt. Vi får nämligen utgå ifrån att norrmännen också skickade en serie



Oscar I. ½ riksdaler specie 1852. Ø 32 mm.
Samling Kungl. Myntkabinettet.

FOTO: KMK.



Oscar I. ¼ riksdaler specie 1852. Ø 25 mm.
Samling Ertzeid 2. MISAB 2018:26.

FOTO: MAGNUS WIJK.

av 1852 års norska mynt till Schweiz såsom gengåva. Förfrågningar hos myntkabinetten i Bern och i Zürich har dock inte resulterat i att mynten påträffats.

Om vi återkommer till Wedbergs notis om de av honom förvärvade mynten, så har någon stor utställning i Amsterdam inte ägt rum under 1852; det måste röra sig om en hörsägen. Vad som är intressant i sammanhanget är dock att den dåvarande överdirektören för Mynt- och Justeringsverket, Nils Wilhelm Almroth (1797–1852), avled den 31 oktober 1852 på återvägen från en resa i Nederländerna, där han vistats för att studera myntpräglingen. Det var kytym för högre tjänstemän emellan att medföra exemplar av sina respektive myntverks präglingar såsom gåvor vid besök. Troligen har även så skett vid Almroths resa år 1852.

Wedbergs ½- och ¼-riksdalar har med andra ord i så fall utgjort delar av en myntserie som överlämnats som personlig gåva till någon i hög position vid det nederländska myntverket. Kanske har guldmynten (4, 2 och 1 dukat) därefter sålts till någon guldsmed, medan silvermynten gått andra vägar.

I Lars Emil Bruuns samling – tidigare deponerad på Frederiksborgs slott utanför Helsingør, numera i Danmarks Nationalbank – finns ett exemplar av 4-dukaten 1852. Den och KMK:s 2-dukater torde också ursprungligen ha utgjort delar av myntserier som skänkts bort. Eftersom inga av de sällsynta valörerna ur 1852 års serie finns bokförda i mynträken-

skaperna, så har tydligen präglingen av dessa gått helt vid sidan av den ordinarie myntningen. Även detta talar för att de slagits för speciella ändamål för att användas såsom gåvor och gengåvor.

Myntgravören Ludvig Persson Lundgren har den 1 april 1852 kvitterat ett arvode för att ha graverat en fransidesstamp vardera till valörerna 4 och 2 dukater samt ¼ riksdaler specie; därutöver gjorde han två fransidesstamper till ½ riksdaler specie. Han har med andra ord tillverkat stamper till alla valörer redan i början av året.

Förhoppningsvis kan ytterligare information om dessa rara mynt framkomma vid framtida forskning i arkiven i såväl Sverige som Norge.

De kända exemplaren

4 dukater:

1) Universitetets myntkabinett (UMK), Oslo. Troligen beställd från Myntverket år 1852.

2) L. E. Bruuns samling, förvarad i Danmarks Nationalbank, katalognummer 13 492. Enligt Bruuns testamente skall hans samling säljas på auktion år 2023.

2 dukater:

1) UMK, Oslo. Troligen beställd från Myntverket år 1852.

2) Kungl. Myntkabinettet (KMK), Stockholm. Inköpt år 1898 på Oldenburgs auktion.

½ riksdaler specie:

1) UMK, Oslo. Troligen beställd från Myntverket år 1852.

2) KMK, Stockholm. Förvärvat genom byte år 1873 (SHM/KMK inv. nr 4968).

3) Privat ägo. Sven Svenssons samling; såld på Hirsch auktion 1966 nr 562; Svea auktion 10, 1981 nr 111.

4) Privat ägo. Hirsch auktion 7, 1978 nr 206; Schmitz auktion 1990 nr 1779; UBS/SBV auktion 28 nr 2101.

¼ riksdaler specie:

1) UMK, Oslo. Troligen beställd från Myntverket år 1852.

2) KMK, Stockholm. Förvärvat genom byte år 1873 (SHM/KMK inv. nr 4968).

3) Privat ägo. Sven Svenssons samling; såld på Hirsch auktion 1966 nr 563; Ahlström auktion 24, 1981 nr 796; Holmasto auktion 129, 2014 nr 466; Ertzeids auktion del 2, 2018 nr 1226.

4) Privat ägo. Hirsch auktion 7, 1978 nr 207; Schmitz auktion 1990 nr 1780; Kristianstadsortens numismatiska förenings auktion 1990-11-16 nr 833; Ahlström auktion 44, 1991 nr 700; Ahlström auktion 45, 1992 nr 542; Örtendahls mynthandels katalog 121, 2008.

Källor och litteratur

L. P. Lundgrens kvittens, Myntränskaper 1633–1874 vol. 155 (1852), ver. 282. Kammararkivet.

Statens historiska museums och Kungl. Myntkabinetets inventarium för år 1873.

Ertzeid, O.: Oscar I:s ¼ riksdaler specie 1852 – en av den svenska mynthistoriens sällsyntheter. SNT 2015:2 s. 31.

Galster, G.: *L. E. Bruuns mønt- og medaillesamling og L. E. Bruuns gave til Den kongelige Mønt- og Medaillesamling*. Köpenhamn 1928.

Holmberg, D.: *Mynt af guld, silfver och koppar präglade i Sverige och dess utländska besittningar 1478–1892 etc.* Stockholm 1894, separat tillägg 1899.

Oden, S.: Nils Wilhelm Almroth. *Svenskt biografiskt lexikon*, band 1. Stockholm 1918.

Oldenburg, J. F. H.: *Beskrifning öfver J. F. H. Oldenburgs samling af svenska, svenska besittningarnes och landtgreffen Fredriks (konung Fredrik I) hessiska mynt*. Stockholm 1883.

Auktioner

(Ertzeid, O.): Samling Ertzeid 2. Myntauktioner i Sverige AB, auktion 26, 2018.

(Oldenburg, J. F. H.): *Förteckning öfver framlidne kontorschefen J. F. H. Oldenburgs efterlemnade dyrbara samlingar*. H. Bukowskis auktion nr 119 i Stockholm 1898.

(Schmitz, K.-E.): *Coins of Sweden, Part II. Swiss Bank Corporation & Spink & Son Numismatics Ltd, Auktion 1990 i Zürich*.

(Svensson, S.): *Mynt och medaljer ur Sven Svenssons samlingar etc.* AB Hirschs Myntauktioner, 17–18/10 1966.

(Wedberg, J. O.): *Förteckning öfver framlidne f.d. justitierådet Johan Otto Wedbergs efterlemnade myntsamling*. T. G. Appelgrens auktion 16, 1912.

Strandbergs Mynthandel & Aktiesamlaren AB

Värderar, köper och säljer mynt, ordnar, medaljer, aktiebrev, sedlar, äldre handlingar m.m.

www.strandbergs-mynt.se

Hantverkargatan 36
112 21 Stockholm
Tel. 08 – 611 01 10

A NEW COIN: SVENSKA SILVERMYNT PÅ MARKNADEN I NEW ORLEANS ÅR 1852



New Orleans 1852. Litografi av B. F. Smith (1830–1927).

FOTO: WWW.LOC.GOV/PICTURES/ITEM/93500131/.

DEN 29 DECEMBER 1852 publicerade tidningen *The Daily Picayune* en artikel av visst intresse för svensk numismatik. Tidningen gavs ut i staden New Orleans i den amerikanska delstaten Louisiana, av herrarna P. A. Lundsden, George Wilkins Kendall, A. M. Holbrook och A. C. Bullitt. Texten lyder så här:

*A NEW COIN. – We were shown yesterday a Swedish silver coin of the issue of 1852, under King Oscar, a very large quantity of which has been recently brought into this city and now floods the market. Their intrinsic value is six cents; they are of the size of a dime, somewhat thinner and much lighter. There is a possibility of these coins being passed off as dimes. The slightest examination detects the difference.*¹

Samma artikel, med hänvisning till *The Daily Picayune*, återpublicerades inom kort i flera dussintals tidningar över hela USA och de svenska mynten vann alltså nationell uppmärksamhet, med en viss negativ klang. En *dime* under denna tid hade en diameter på 17,9 mm, för jämförelse. Vilket av Oscar I:s mynt det kan röra sig om får den lärde gärna spørja om, men det torde vara 1/16 riksdaler specie 1852.

Man kan undra varför en stor mängd svenska silvermynt dök upp i New Orleans. Säkert är att det fanns ett existerande intresse bland lokala affärsmän i att handla med utländskt silver. Företaget Cochran & Co efter sökte till exempel den 19 december 1852 i *The Daily Picayune* inte bara amerikanska utan även mexikanska, spanska och engelska silvermynt.² Det svenska myntet, 1/16 riksdaler specie, väger 2,13 gram, med 750/1000 silverhalt innebär det 1,59 gram rent silver.

Hur New Orleans – som under denna tid var en av Nordamerikas största städer och än i dag är världskänt för sin unika blandning av kulturer – såg ut år 1852 kan man se på bilden här ovan.

Anton Larsson

Noter

¹ Anonym (1852b), s. 2.

² Anonym (1852a), s. 7.

Källor

Anonym (1852a). "Cochran & Co." *The Daily Picayune* 19 december (nr 280), s. 7.

Anonym (1852b). "A New Coin". *The Daily Picayune* 29 december 1852 (kvällsnummer), s. 2.

Nyupptäckt provprägling av prototypdukat för Fredrik I av Hessen

Av Per-Göran Carlsson

I såväl den rikssvenska som besittningsmyntshistorien är provmynt, arbetsprover och avslag under utarbetande av den slutgiltiga myntdesignen generellt mycket sällsynta och endast sporadiskt bevarade samt förekomnade på samlarmarknaden.

Det kan anses naturligt att sådana interna arbetsprover etc. skulle förbli i myntverkets arkiv eller hos gravörens arbetsprover. Likväl är det ytterst få reguljära mynt vars förebilder i arbetsprocessen som finns bevarade. Instruktionerna hur sådana interna arbetsprover och dithörande verktyg skulle hanteras verkar knappast ha funnits uttalade. Det var med andra ord upp till myntdirektören och gravörens egna omdömen att eventuellt omhänderta och bevara sådana föremål. Även förbrukade stampar till de reguljära mynten är endast oregelbundet bevarade, mestadels för att stålet var värdefullt och efter avhuggning kunde på nytt tas i anspråk för nya stampverktyg.

Vidare låg det i sakens natur att man ville förhindra efterpräglingar av värdemynt utanför de officiella räkenskaperna. Således är det vanligare att stampar brukade för medaljer och praktpräglingar kan ha bevarats till senare tider.

Vad gäller anknytning till den svenska myntningen är sådana kända, även avslag i icke-reguljära metaller. Av någon anledning har dock ingen modern inventering gjorts av hur bevarade stampsortimentet ser ut och i vilket skick det befinner sig, ej heller tydligt var de förvaras i dag.



Provprägling i bly av Fredrik I:s dukat 1731. Ø 20 mm.

FOTO: SERIEBODEN, STOCKHOLM.



Hessen, Kassel. Fredrik I:s dukat 1731. Ø 20 mm.

MISAB, auktion 5 nr 1112. 2011.

FOTO: MAGNUS WIJK.

Att Riksbanken förr hade sådant ansvar kan utläsas av gamla dokument och historieskrivningar. Inte minst var B. E. Hildebrand flitig att notera sådana observationer när hans storverk om svenska kungliga praktmynt och skådepenningar utkom 1874–1875. Även Hyckert som fokuserade på motsvarande privatutgivna medaljer försökte i möjlig utsträckning meddela sådana observationer i *Numismatiska Meddelanden* nr 17 (1905–1916). Sedan dess har alltså egentligen inget nytt publicerats inom detta område.

Fredrik I, provprägling och dukat 1731

Överraskningarnas tid är inte förbi. I privat ägo har upptäckts här avbildade prägling som förmodligen sientrianmässigt följt med i histo-

riska samlingar utan någon särskild reflektion eftersom präglingen är i bly, är liten och grå. Vidare är den ju inte rikssvensk men förknippas närmast med Fredrik I, som härstamade från Hessen och fortfarande var landsgreve där under sin kungliga regering i Sverige. Genom ingifte med Karl XII:s syster Ulrika Eleonora blev det så att hon efter drygt ett år som regent över Sverige avsåg sig den arvsrollen och förordade att hennes make, Fredrik, skulle erhålla mandatet i stället. Så blev det också 1720, om än inte utan debatt.

Tio år senare planerades det att kungaparet skulle göra ett kungligt besök i Hessen. Inte minst verkade man för att utnyttja en sådan resa och besök propagandistiskt och åtskilliga praktfulla medaljer och även mynt av minneskaraktär präglades, även i avslag som guld, för att användas som prestigegåvor. I Hessen hade man sin egen lokala mynträkning och myntsystem samt präglade dem periodvis med understöd av svenska innovationer på området.

År 1731 är känt som den första årgången av dukatpräglingar i Hessen med Fredriks porträtt och den rikssvenska skölden. Som föregångare till denna kända typ kan nu insorteras artikelns avbildade provprägling i bly, 20 mm diameter, 1 mm tjock, vikt 4,26 gram samt med stampställning "0", det vill säga likvärdig medaljerna men också många av mynttyperna från den rikssvenska myntserien.

Provdunkten har inget anbringat årtal, men den raka skölden och omskrifterna samt det mindre men

i övrigt snarlika porträttet av den första dukaten 1731 talar sitt tydliga språk. Gulddukatens har i sitt färdiga skick en något större diameter samt ett klart "tyngre porträtt" och en något modifierad kunglig krona över sköldbilden. Därtill flankeras skölden av årtalet 17(31).

Det är sannolikt att stamparna till såväl provmyntet som de förfärdigade gulddukaterna samt präglingen skett i staden Kassel, lantgrevens säte i Hessen, under överinseende av myntmästaren vid denna tidpunkt, Louis Rolling. Vem som utfört stampgraveringen är däremot inte känt, något signum återfinns heller inte på motivsidorna.

Trots ett märkbart förnyat intresse för de på den svenska samlarmarknaden sällan förekommande hessiska präglingarna från Fredrik I:s tid samt med endast några få förteckningar över kända myntårstal och typer med varianter, har således denna uppenbara provprägling förbigått forskare och samlare, åtminstone i egenskap av provmynt. Det kan ju inte uteslutas att nära samtida källor eller 1800-talets lärdomsgiganter har omnämnt en prägling som skulle kunna vara denna, men snarare då i egenskap av liten medalj. Avslag i metaller och legeringar andra än de ädla har alltid varit styvmoderligt hanterade och aldrig riktigt kunnat hävda sig för forskningens fromma.

I vårt tidevarv är tongångarna anorlunda och avslag studeras med största intresse för att både tekniskt kunna tidsbestämmas samt med vilka produktionsmetoder som de framställts. Man kan till och med hävda att denna länge "vita fläck" på den numismatiska forskningskartan nu visar sig ha så mycket intressant att återspegla samt bidra som forskningens redskap i översyn av flyddas tiders arbetsformer och produktionsmetoder, från idéskiss till färdig godkänd prägling.

Tänk att en bit bly kan bli guld värd ...

SÄTERÖRE 1629 MED ROS I BÄGGE MYNTSIDORS OMSKRIFT



1. Gustav II Adolf. Säter 1629. Ref.: Sonesgården #94k.
Ø 40,5 mm. Vikt 30,1 g.

⊕ GVST : ADOLP : D : G : SVEC : GOT : VAN : REX • M : P : F :
⊗ MONETA • CVPREA • DA () LARENS : M : D C : XX • IX

GUSTAV II ADOLFS säterören brukar på fränsidan ha någon sorts prydnad kl. 12 i omskriften. Det kan vara ett kors eller en rosliknande symbol. På åtsidan är det i stort sett tomt i motsvarande position. Möjligen tar kungskronans korsglob upp en del plats och ibland finns det ovanför korsgloben en punkt.

Häromdagen dök det upp ett säteröre 1629 med en rossymbol i åtsidans omskrift kl. 12, av samma typ som symbolen på fränsidan i motsvarande position, se bilderna 1–3. Myntet torde vara unikt.

Hur denna prägling har uppstått kan vi inte veta med säkerhet. Men en teori är att gravören helt enkelt har haft sina tankar på annat håll och råkade punsa in symbolen på åtsidan, som han var van att göra vid gravering av fränsidesvalsar.

Spektakulära präglingsmissöden uppskattas av samlare, särskilt om myntet inte är alltför slitet. I fränsidans omskrift täcks A i ordet CVPREA delvis av en klump orsakad av en skadad vals. I övrigt är myntet i god kondition.

Lennart Castenhag



2. Kl. 12 i åtsidans omskrift har en rosliknande symbol punsats in.



3. Typiskt utseende för en åtsida kl. 12. En punkt finns ibland ovanför korsgloben.

Referens

<https://sonesgarden.se/GIIA-sidan.html>

Another Anglo-Scandinavian imitative coin from England?

Av Elina Screen

DE ANGLOSAXISKA KUNGARNA var vanligen effektiva när det gällde att utesluta främmande och förfälskade mynt från att cirkulera, men av och till slank ändå skandinaviska mynt igenom och in i England. Men trots de många skandinaviska räderna och Knuts erövrande och regerande av England under första hälften av 1000-talet är fynd av anglo-skandinaviska mynt slagna i Sigtuna och Lund mycket sällsynta i England. Den första anglo-skandinaviska myntimitationen känd från Brittiska öarna var publicerad i SNT 1993 av Marion Archibald. Det rör sig om en Long Cross-imitation (Malmer 9.410.1279.9) funnen vid Old Romney, Kent, år 1991. I Den kongelige Mønt- og Medaillesamling i Köpenhamn finns ett Knut den store-mynt från Lund som uppenbart är funnet i East Anglia.

I denna artikel publiceras ett tredje, uppenbart förbisett, Sigtuna-mynt funnet i Somerset i sydvästra England (Malmer 9.110.1966). Det utgör ett äldre ensamfunnet mynt som såldes på auktion år 1952. Tyvärr finns ingen information om exakt när och var myntet påträffades, men det kan ha nått Somerset genom handel eller via skandinaviska bosättare. (Översättning MGL.)

The Anglo-Saxon kings were generally effective in excluding foreign and forged coins from circulation, but from time to time, some Scandinavian coins slipped through into England. We have finds of coins from Hedeby in the later ninth century, while Danish and Norwegian royal pennies from the later eleventh century are regularly found.¹ However, despite the many Scandinavian raids and Cnut's conquest and rule of England in the first half of the eleventh century, finds of the Anglo-Scandinavian coins struck at Sigtuna and Lund are very rare in England.

In 1993 Marion Archibald reported the first Anglo-Scandinavian imitative coin known from the British Isles in this journal, a *Long Cross* imitative coin found at Old Romney, Kent, in 1991 (Malmer 9.410.1279.9, chain 142, North minting area = Sigtuna).² There is also a coin of Cnut the Great from Lund (Hauberg 6), which was apparently a single find made in East Anglia.³ This article will put on record a third, previously overlooked possible English find of an Anglo-Scandinavian imitative coin.



Obv.: +IEDIELDE REX ANGLOX, bust left ('Æthelred II', *Long Cross* type).
Rev.: N+D ECLIO OEIOI FDD+, voided long cross in quatrefoil ('Cnut', *Quatrefoil* type).
1.78 g (double struck) 180° 7/5 peck marks. Ø 20.8 mm.
Malmer 1997, 9.110.1966 (this specimen not listed).
Ashmolean Museum, Oxford (HCR35981); Stevens Cox coll.;
ex Ryan coll., Glendining 22.1.1952, lot 821; found in Somerset.

PHOTO: ASHMOLEAN MUSEUM, OXFORD.

In 2014, the Ashmolean Museum acquired the Stevens Cox collection of coins, which I am currently cataloguing and preparing for publication. James Stevens Cox (1910–1997) was a prominent local historian of the county of Somerset in the South West of England. He built up a significant collection of coins focusing in particular on his family's home town of Ilchester. Stevens Cox wrote an important study of the Ilchester mint and took an active interest in local coin finds, so it is not surprising that

in 1952 he took the opportunity to acquire an Anglo-Scandinavian coin found in Somerset.⁴ This was from the large collection of Greek, Roman and British coins belonging to the Irish landowner Valentine John Eustace Ryan (1882–1947), which was sold by Glendining, the London coin auctioneers, in five sales in 1950–1952. The Anglo-Scandinavian coin in question was included in the sale of Ryan's English, Scottish and Irish silver coins (sale 2, 22.1.1952, lot 821) and is pictured above:

The coin forms part of Malmer's die chain 145, whose coins were struck at the North Scandinavian minting area (Sigtuna). Æthelred II's *Long Cross* type is conventionally dated to c. 997–1003 but was imitated in Scandinavia long afterwards, while Cnut's *Quatrefoil* type was struck c. 1017–1023. This coin is therefore likely to have been produced at some point during Cnut's reign (1016–1035).

Unhappily the only information we have about the find is the terse note 'Found in Somerset' included in the sales catalogue, as no old coin ticket accompanies the coin. Can we trust this information? The catalogue was prepared by the leading London coin dealer Albert Henry Frederick (Fred) Baldwin (1889–1970), who included provenance details for almost two-thirds of the 288 lots of Anglo-Saxon coins. (It is likely some of the other coins came from the London firm Seaby: in 1926 Ryan funded Herbert Allen Seaby's (1898–1979) new company on the understanding that Bert Seaby would put aside any coins that were of interest to him.⁵) The majority of Baldwin's notes on provenance refer to coins acquired from prestigious collections.⁶ But he also included find provenances for 33 lots, mainly coins from well-known hoards such as the Delgany, Co. Wicklow 1874 hoard and the Cuerdale hoard.

However there are also five references to single finds.⁷ This suggests Fred Baldwin included details of provenance and find-spot where he had them, and where he felt they would add value or interest to the coin. This would certainly have been the case for this coin.

The path-breaking work of Brita Malmer and other scholars has transformed our understanding of the Anglo-Scandinavian series in the last forty years.⁸ Previously Anglo-Scandinavian imitations had generally been thought of as puzzling variants within the main Anglo-Saxon series.

Baldwin's introduction to the sales catalogue of 22.1.1952 notes Ryan was 'particularly interested' in the

Saxon and Norman period. Ryan took pains to form a large and comprehensive collection of Saxon and Norman coins, accounting for his interest in accumulating 'variants' like this coin. His collection also included a Sigtuna *Long Cross* penny, optimistically attributed to 'Ilchester?' in the sale catalogue (lot 820; Malmer 4.217.814 [this coin not listed by Malmer]). Recording this find provenance was therefore of interest given the problems at the time in classifying these non-standard 'Anglo-Saxon' coins.

Ryan's death on 21 September 1947 provides the *terminus ante quem* for the discovery and acquisition of the find. It is possible that our coin entered Ryan's collection through his connection with Seaby: the firm certainly acquired and sold a Somerset find of a coin of William the Conqueror in 1952.⁹ The find itself could of course have been made much earlier: we know of a single find from the churchyard at North Curry in Somerset from 1892, while the Wedmore hoard was discovered in 1853. Unfortunately we can have no certainty about the place and date at which this coin was found.¹⁰

The peck marks on the coin indicate that it spent some time circulating in Scandinavia, unlike the coin found at Old Romney in 1991, which had no peck marks. This in itself does not rule out ultimate loss or deposition in England: for example, the pecked coins in the earlier Cuerdale hoard (deposited c. 905–910) reveal complicated histories of testing in Scandinavia and by Vikings in England.¹¹

Although Somerset is not particularly rich in late Anglo-Saxon and Norman coin finds, the county had good connections with the wider world. Despite its remote location relative to the most important English mints, in Michael Metcalf's words the south-west was 'much more open to inflows of coins from other regions than was Yorkshire, the other distant region.'¹² Somerset's important royal and ecclesiastical estates, and its position on trade routes leading

northwest into the Bristol Channel, and southeast through Dorset towards to the Channel, explain the presence of coins from distant mints including Norwich, Lincoln, Thetford and Hereford as well as the major mints of London and Winchester.¹³

These trading connections offer a good explanation for the arrival of an Anglo-Scandinavian coin somewhere in Somerset. The other Anglo-Scandinavian imitation, for which we happily have a secure find provenance, was found at Old Romney on the Kent coast. This is an estuary where trade may have taken place between Anglo-Saxons and Vikings.¹⁴ A recent rare find of a Hiberno-Scandinavian cut farthing from Whitchurch in Hampshire is also likely to have entered via trade along the southern coast.¹⁵ Our find could well have travelled along well-established trade routes into Somerset.

Another possibility is that the coin came to Somerset with Scandinavian settlers or travellers. After 1016, Cnut, his family and members of his entourage travelled regularly between England, Denmark and Norway. Cnut also fought the Swedish king at the battle of Helgeå in 1026. Many Scandinavians came to England in Cnut's army, and Cnut and his successors continued to employ huscarls and to maintain a fleet up to 1051.¹⁶

Some of these Scandinavians settled in England. Finds of Scandinavian-style metalwork in Wessex hint at the long-standing presence of some Scandinavians and the influence of Scandinavian styles in the region. For example there is a late-ninth to mid-tenth century strap-end from Mudford, Somerset, which was probably made locally in Scandinavian style.¹⁷

Thanks to Domesday Book we know that 8–9% of Somerset's landowners had Scandinavian personal names in 1066.¹⁸ These personal connections offer a second potential means for a Sigtuna coin to have reached Somerset.

Unfortunately the lack of precise information concerning the date and place of the Somerset find means that

we cannot evaluate it with the same confidence as the 1991 metal-detector find from Old Romney, Kent. We cannot completely rule out the possibility that it was a modern loss, for example.

Nevertheless, the other historic single finds recorded by Fred Baldwin in the 1952 catalogue of the Ryan collection suggest that we should take the possibility that this coin is a Somerset find seriously, and that the total of Anglo-Scandinavian coins found in England is three. This in turn suggests that Scandinavian coins continued to come to England through trade and with Scandinavian travellers in the first half of the eleventh century.

Noter

¹ Marion M. Archibald, 'Mot strømmen: Myntbevegelse fra Skandinavia til de Britiske øyer i Vikingtiden. Against the tide: coin-movement from Scandinavia to the British Isles in the Viking Age', in Sverre Y. Lerdahl and Thor-Egil Paulsen (ed.), *Festskrift til Kolbjørn Skaare i anledning 60-årsdagen 6. april 1991*, *NNF-Nytt*, 1 (Oslo, 1991), 13–18, 19–22. Two more coins of Harald Hardrada and three coins of Olav Kyrre have been found since Archibald compiled her corpus of Scandinavian coin finds in 1991.

² Marion Archibald, 'Skandinavisk Ethelred-imitation funnen i England', *SNT* 6 (1993), 148–50. Brita Malmer, *The Anglo-Scandinavian Coinage c. 995–1020*, CNS ns 9 (Stockholm, 1997), 199–200.

³ J. Steen Jensen, 'Gudslammet og Helligandsduen', in J. Steen Jensen (ed.), *Tusindtallets danske mønter* (København, 1995), 58 and 141: purchased in 1992 by the Royal Collection of Coins and Medals, Copenhagen, from a London coin dealer who indicated the coin was a single-find from East Anglia.

⁴ J. Stevens Cox, *The Ilchester Mint and Ilchester Trade Tokens*, Ilchester Historical Monographs, 3 (Ilchester, 1948). The following information on Ryan is drawn from Harrington E. Manville, *Biographical Dictionary of British and Irish Numismatics* (London, 2009), 247.

⁵ See Manville, *Biographical Dictionary*, 247 and 252–3, on Ryan's role in the establishment of Seaby's.

⁶ Day 1 of the sale included the Anglo-Saxon coins as lots 584–851, 851a–871. 186 of these lots have provenance information. 165 lots refer to coin collections (including 12 coins which give both a find provenance and a collection provenance).

⁷ Lots 586, 'found at Maidstone', 593 'found in earth thrown out from foundations of New Stansted Hall 1870', 602, 'found at Eynsham Abbey, Oxford, in 1854', lot 645, 'found near Jevington', and the lot under discussion, 821, 'found in Somerset'.

⁸ See especially B. Malmer, *The Sigtuna Coinage, c. 995–1005*, CNS ns 4 (Stockholm, 1989) and Malmer, *Anglo-Scandinavian Coinage*.

⁹ A. J. H. Gunstone, *Sylloge of Coins of the British Isles, 24: Ancient British, Anglo-Saxon and Norman Coins in West Country Museums* (London, 1977), no. 762 and p. xxviii.

¹⁰ It has not been possible for me to survey the *Proceedings of the Somerset Archaeological and Natural History Society*, the most likely place for a coin find of this type to have been noted. On the North Curry find and the Wedmore hoard, see Michael Metcalf, *An Atlas of Anglo-Saxon and Norman Coin Finds 973–1086* (London, 1998), 246 and 263.

¹¹ Marion Archibald, 'Testing', in James Graham-Campbell et al., *The Cuerdale Hoard and Related Viking Age silver and gold from Britain and Ireland in the British Museum* (London, 2011), 51–64.

¹² Metcalf, *Atlas*, p. 244. On coin circulation see also Rory Naismith, 'The English monetary economy, c. 973–1100: the contribution of single-finds', *Economic History Review* 66 (2013), 198–225.

¹³ Trade routes: see Jane Kershaw, 'Scandinavian-style metalwork from Southern England: New light on the 'First Viking Age' in Wessex', in R. Lavelle and S. Roffey (eds.), *Danes in Wessex. The Scandinavian Impact on Southern England c. 800–1100* (Oxford, 2016), 87–108, at p. 102. Estates: see e.g. King Alfred's will, trans. S. Keynes and M. Lapidge, *Alfred the Great* (Harmondsworth, 1983), 173–8.

¹⁴ Archibald, 'Skandinavisk Ethelred-imitation', 150; the treaty between Æthelred II and the Viking army in 991 or 994 provided for trade at estuaries: see D. Whitlock, *English Historical Documents, c. 500–1042* (2nd ed., London, 1979), no. 42, p. 438.

¹⁵ Witchchurch, Hampshire, 2017. 0.28 g cut farthing recorded by the Portable Antiquities Scheme (www.finds.org.uk), HAMP-7622EP.

¹⁶ See the *Anglo-Saxon Chronicle*, 1041 for huscarls in Worcestershire (manuscript C) and 1051 (manuscript D) for the dismissal of the fleet: M. Swanton (trans. and ed.), *The Anglo-Saxon Chronicles* (London, 2000), pp. 162, 173.

¹⁷ Kershaw, 'Scandinavian-style metalwork', 90–1.

¹⁸ C. P. Lewis, 'Danish landowners in Wessex in 1066', in R. Lavelle and S. Roffey (eds.), *Danes in Wessex. The Scandinavian Impact on Southern England c. 800–1100* (Oxford, 2016), 172–211, at p. 178.



Styrelsen för Svenska Numismatiska Föreningen kallar till extra årsmöte den 28 september

Då föreningen står utan yrkesrevisor utlyser styrelsen med stöd av Stadgarna (§ 4, sista stycket) ett extra årsmöte för val av en yrkesrevisor.

Det extra årsmötet äger rum på Sheraton Stockholm Hotel – Tegelbacken 6, Stockholm – lördag den 28 september klockan 09:00. Årsmötet genomförs i samband med MISAB auktion 33 och på samma väningsplan som auktionen. Lokal meddelas på plats.

Dagordning

1. Det extra årsmötets öppnande
2. Fråga huruvida årsmötet är stadgeenligt utlyst
3. Godkännande av dagordning
4. Val av ordförande och sekreterare vid årsmötet
5. Val av två justeringsmän för årsmötets protokoll
6. Val av en revisor, vilken bör vara yrkesrevisor
7. Det extra årsmötets avslutande

Styrelsen för SNF

Nytt referensverk över Sveriges guldmynt!

Äntligen kommer första utgåvan av Sveriges Guldmynt 1512-2020 där mynten och medaljerna presenteras välintegrerat med historiska och numismatiska artiklar skrivna på tre språk. Den första illustrerade katalogen i sitt slag att omfatta hela den svenska guldmyntningen, såväl som ett urval guldmedaljer. Genom att sammanföra fyra prestigefyllda samlarområden i en och samma katalog blir bilden över det "svenska guldet" tydlig.

Katalogen omfattar följande

- Sverige 1512-2019
- Sveriges besittningsmynt 1561-1878
- Fredrik I Lantgreve av Hessen-Kassel 1730-1751
- Ett urval kungliga medaljer 1512-2019
- Ett urval personmedaljer 1512-2019
- Värderingspriser
- Statistik på försäljningar
- Auktionspriser
- Raritetsinventering
- Fördjupande artiklar kring utvalda mynt och medaljer
- Presentation av ett urval medaljgravörer
- Detaljförstoringar med förklarande text
- Myntmästare, Myntgravörer, Myntorter, Kort historik
- Skriven på tre språk: Svenska, Tyska och Engelska
- Färg, bokbunden, ca 450 sidor
- Författare och utgivare: Roberto Delzanno



För beställning av katalogen, mejla i första hand eller ring för ditt exemplar av katalogen

500 kr
+ frakt *

* Vi bjuder på frakten inom Sverige fram till 30 november. Boken kan även hämtas i våra lokaler.

Distributör i Sverige:
AB Philea / Myntkompaniet,
Svartensgatan 6, 11620 Stockholm

MYNTKOMPANIET



Myntkompaniet
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm



Tfn: 08-640 09 78

E-post: bookorder@philea.se

www.myntkompaniet.se



Björn-Otto vid sin monter till utställningen vid SNF:s 125-årsjubileum 1998.

FOTO: TORBJÖRN SUNDQUIST.

Björn-Otto Hesse 1928 – 2018

Björn-Otto Hesse föddes och växte upp i en liten industriort några mil norr om Gävle. Hans intresse för samlande väcktes tidigt. I början gällde det främst frimärken och mynt. Han har själv vittnat om att han runt 1940 genomletade föräldrarnas portmonnär. Föräldrarna förstod att sonens intresse för gamla mynt var seriöst och de gav honom sådana i present vid högtidsdagar. År 1946 innehöll Björn-Ottos samling omkring 130 gamla svenska mynt. I samlingen ingick både ett antal svenska riksdalrar och några guldmynt. På hemorten fanns dock varken mynthandlare eller tillgång till numismatisk litteratur som kunde stilla hans aptit på numismatiken.

Björn-Otto flyttade år 1947 med familjen till Lidingö och nu utökades möjligheterna till kunskaper i numismatik. Han utbildade sig till ingenjör och arbetade under hela sitt yrkesverksamma liv på statliga Televerket både inom Sverige och utomlands (Thailand, Saudiarabien och Iran).

Redan 1951 blev den då 23-årige Björn-Otto ständigt medlem i Svenska Numismatiska Föreningen och han kom att bli en aktiv medlem. Hans intresse för numismatik försköts nu från själva mynten till litteratur om dem. Av avgörande betydelse för Björn-Ottos intresse för litteratur i ämnet var något som hände just det året 1951. Björn-Ottos far, som även han var numismatiskt intresserad, förvärvade från ett dödsbo en myntsamling, ett myntskåp och en bok. Det var sannerligen inte vilken bok som helst. Det var ett exemplar av det mest eftertraktade svenska numismatiska verket – *Thesaurus Nummorum Sveo-Gothicorum* – författad av Elias Brenner och utgiven 1692/93. Brenners verk ärvdes senare vid faderns död av Björn-Otto.

En bättre utgångspunkt för ett livslångt samlande av och kunskapsinhämtande från numismatisk litteratur är svårt att se. En annan avgörande faktor till Hesses intresse för numismatisk litteratur var den bibliografi över svensk numismatisk litteratur som år 1961 publicerades i Theodor Högbergs bok med titeln *Svenska numismatiker under fyra*

sekler. Denna bibliografi hade sammanställts av förste bibliotekarien Folke Dahl vid Göteborgs universitetsbibliotek. Bibliografien omfattar lite mer än 400 verk och Björn-Otto kunde konstatera att han hade endast en bråkdel därav. Den tidigaste av mig kända bibliografien över svensk numismatisk litteratur är den som Carl Gustaf Warmholtz sammanställde och publicerade år 1780. Den innehåller sextio verk.

Björn-Ottos utökande av sin samling av numismatisk litteratur tog nu ordentlig fart. År 1968 förtecknade han samlingen som då omfattade dryga hyllmetern. Samtidigt gjorde han en anteckning om att förteckningen kunde utgöra ett utkast till en framtida bibliografi över svensk numismatisk litteratur. Drygt 36 år senare gick denna tanke i uppfyllelse.

Med utgångspunkt från sin egen betydande samling samt intensiva tidskrävande studier på museer, arkiv, privata och offentliga bibliotek kunde Björn-Otto år 2004 publicera boken *Svensk Numismatisk Bibliografi intill år 1903*.

Boken är förutom förord och ett antal register uppdelad i fyra avsnitt:

A. Ett urval bibliografier, förteckningar och register fram till nutid, som innehåller bland annat verk och artiklar med numismatiskt innehåll.

B. Ett urval biografier avseende ett antal mynt-/medaljgravörer, numismatiker (författare och samlare) samt även medaljerade; i tillämpliga fall även deras bibliografier. Tillkomna före 1903 men i en del fall tryckta senare.

C. Numismatiska verk och artiklar från tiden före 1903.

D. Auktions- och lagerkataloger. Omfattar också några boksamlingar med numismatiskt intressant material.

Verket innehåller totalt 2336 poster och Björn-Otto har vittnat om att han vid bokens utgivande hade cirka 65% av dessa i sitt eget bib-



liotek. Boken utgavs av Svenska Numismatiska Föreningen i dess skriftserie *Numismatiska Meddelanden* med nummer XLII. I samband därmed tilldelades Björn-Otto Svenska Numismatiska Föreningens Elias

Brenner-medalj för förtjänster inom numismatiken.

Verket är en verklig milstolpe och storverk inom svensk numismatik. Den är oundgänglig för dem som intresserar sig för svensk numismatisk litteratur och används som referens då sådan litteratur presenteras. Boken är oerhört värdefull för köpare av svenska numismatiska verk, då man vid köp får information om det och kan avgöra om skrifterna är kompletta. Hesses bokverk ökade också i väsentlig grad intresset för numismatisk litteratur.

Björn-Otto fortsatte oförtrutet efter 2004 att inventera och registrera svensk numismatisk litteratur från 1903 fram till nutid. Han överlämnade till Svenska Numismatiska Föreningen det som han sammanställt till år 2007 för en framtida fortsättning på sin bibliografi.

Jag har under mer än tjugo års tid haft förmånen att ofta träffa Björn-Otto både personligen och via telefonsamtal. Vi diskuterade oftast litteratur och hans stora bokprojekt men även frågor rörande Kungl. Myntkabinetten, vars verksamhet han var mycket mån om och intresserad av. Han var verkligen villig att dela med sig av sina oerhörda kunskaper i den svenska numismatiska litteraturen. Mycket av det jag lärt om den har jag fått av Björn-Otto och det är jag honom oändligt tacksam för.

Jag och många andra med mig kommer att sakna vännen och numismatikern Björn-Otto Hesse.

Torbjörn Sundquist
SNF:s ordförande 1988-2002
f.d. 1:e antikvarie,
Kungl. Myntkabinetten

Rättigheterna till Sveriges Mynt överlätna

ÅR 1976 UTKOM *Sveriges Mynt 1521-1977*, av myntsamlare vanligen benämnd "SM-boken". Utgivare var Numismatiska Bokförlaget och det banbrytande verket författades av Bjarne Ahlström, Yngve Almer och Bengt Hemmingsson.

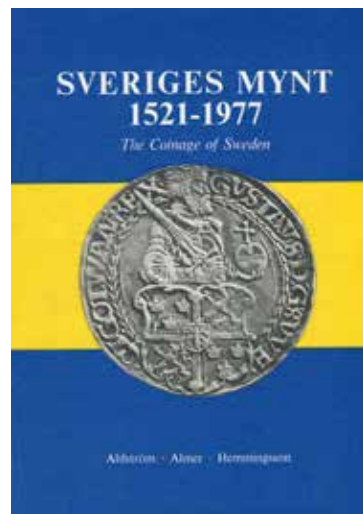
Våra äldsta myntauktionskataloger hänvisade sina spekulanter till information om auktionsmaterialet i E. Brenners *Thesaurus Nummorum ...* (1731). Längre fram, kring sekelskiftet 1900, kom bland annat J.F.H. Oldenburgs samling att fungera som referens. Från 1963 kunde B. Tingströms *Svensk Numismatisk Uppslagsbok* begagnas som en modernare referens, denna med den stora fördelen av fotografiska illustrationer.

Sedan 1976 är emellertid *Sveriges Mynt* det närmast allenarådande, generella referensverket för svenska mynt från nyare tid jämte *Sveriges Besittningsmynt* (1980) av Bjarne Ahlström, Yngve Almer och Kenneth Jonsson. Det finns annan lit-

teratur i ämnet som också är mer eller mindre generell, exempelvis C. Hamrins *Svensk myntförteckning 1818-1988* (1988, allt utkommet) och densammes *Mynten i Sverige 1818-2018* (2019).

Även Svenska Numismatiska Föreningens och Kungl. Myntkabinetets *Sveriges Mynthistoria*, som så här långt har utkommit med två delar, beskriver och kommer att beskriva de svenska mynten i sin helhet. Det förra av de nu nämnda verken har främst sina förtjänster för de samlare som är intresserade av varianter hos mynten, det andra nämnda verket tjänar bäst dem som intresserar sig för numismatiken och myntens typer.

Bjarne Ahlström, sent 1900-tals dominerande mynthandlare och auktionist, ävensom ägare av Numismatiska Bokförlaget, avled 2017. Ahlströms hela kvarlätenskap testamenterades till *Stiftelsen Bjarne Ahlströms minnesfond för medicinsk forskning*, vars ändamål är att främja vetenskaplig forskning inom området medicin samt att lämna understöd för beredande av undervisning och utbildning inom dess områden. För främjande av stiftelsens ändamål ska årligen en miljon kronor utdelas.



Stiftelsen har våren 2019 överlåtit såväl förlags- som författarrättigheterna för *Sveriges Mynt* till Dan Carlberg. Även Yngve Almer och Bengt Hemmingsson har till undertecknad överlåtit sina författarrättigheter.

Dan Carlberg

AROS – NVCOPIE – NYKÖPING

Av Monica Golabiewski Lannby

Under rubriken Nyköpings Mynt i kapitlet Städernas Mynt antar Adolph Moeder i sin *Inledning til närmare Kunskap om Swenske mynt ...* (1796) att: "Munk-Bokstafwen N, under en Krona. Lär utan twifwel wara af mer-nämnde då brukeliga myntwårde, två Penningar" och att ... "då Nyköping ägde et mynthus, lär man med mycket skäl kunna förmoda, at berörde mynt derifrån kommit". Han förkastade då Carl Reinhold Berchs tidigare förslag i *Beskrifning öfwer swenska mynt ...* (1773) att brakteaten med krönt n (h) kunde vara från Nyborg i Danmark.

Numismatisk forskning går framåt. Dokumenterade myntfynd ger oss värdefulla ledtrådar, som här beträffande tidigmedeltida myntning i Nyköping i Södermanland.

AROS-PENNING

En för studiet av svensk numismatik viktig pusselbit, funnen vid arkeologiska undersökningar 1963–1964 inom kvarteret Rådhuset i Nyköping, visar att myntprägling förekommit på platsen kring eller strax efter sekelskiftet 1200. Det rör sig om två hopvikta blyband, det ena med avtryck efter brakteatpräglade penningar, det andra utan. De två banden väger 26,66 respektive 8,37 gram.

Det är på det mindre bandet som myntavtrycken finns. De visar ett stort kors inom den sedvanliga pärlringen, introducerad av Knut Eriksson på hans svealandspenningar kring 1180 och som fortsattes in i 1200-talet på våra brakteater. På bandets baksida ses tydliga avtryck efter pärlringen men svagare efter korset och bokstäverna. Bild 1a–b. I korsets vinklar formar bokstäverna det forn-



1a. Det vid konservering utvikta blybandet från Nyköping med avtryck av mynt med kors och AROS i vinklarna.

1b. Avtryck på blybandets baksida.

SHM/KMK 29 486.

FOTO: OLA MYRIN.

nordiska ordet för åmynning, AROS, se LLIB:4.

Avtryck på bly för Knut Erikssons svealandsmynt har påträffats vid arkeologiska undersökningar i Sigtuna. Hopvikta blyband med avtryck av kronbrakteater framkom i kvarteret Bryggaren i Uppsala år 1990. Detta mjuka material var, liksom läder, lämpligt underlag för brakteatprägling. Andra myntningsunderlag av bly har framkommit i Lödöse (även läder), Söderköping och Örebro.

Vi känner till mycket få motsvarande präglade mynt som visas på nyköpingsbandet. Tre är från de tyska Bünstorff- och Bokelfynden. Enstaka arkeologiskt dokumenterade fynd finns från flera norrländska kyrkor som hela eller delade penningar:

Jämtland

Frösö kyrka, år 1984: 2 ex (½+¼ del), SML 7:Jä 11. Bild 3a–b.

Marby gamla kyrka, år 1982: 1 ex (1 hel), SML 7:Jä 39. Bild 4.

Sundsjö kyrkoruin, år 1971, SML 7:Jä 76, 1 ex (½ del). Bild 5.

Ångermanland

Gudmundrå kyrkoruin, år 1938, 1 ex (¼ del), SML 2:21. Bild –.

Nordingrå kyrkoruin, år 1938, 2 ex (1+1 hel), SML 2:48. Bild 6.

Torsåkers kyrka, år 1991, 1 ex (¼ del), SML –. Bild 7.

Även andra mynt från tidig medeltid framkom i kyrkorna. Varför AROS-penningar i så stor utsträckning påträffats i Norrland är än så länge en gåta. Penningen som är av svealandsvikt tolkades först som präglad i Västerås (Västra Aros), senare som sannolikt utgiven för ärkebiskopen i Uppsala (Östra Aros) och präglad där cirka 1190–1215. (Lagerqvist 1970, s. 48f.) Vi känner till några få men varierande mynt med stort kors, LLIB:3–6, som kan vara ärkebiskopliga, varav ett även med biskopsstav.

Då flera orter vid åmynningar benämndes Aros bör vi beakta kombinationen med mittmotivets kors. Nämnas bör även den i Gamla Uppsala kyrka år 1926 påträffade brakte-



2. AROS-penning som motsvarar blyavtrycken, bild 1. LL IB:4. Kungl. Myntkabinettet.
FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.



3a–b. ½ respektive ¼ AROS-penning funna i Frösö kyrka, Jämtland.
FOTO: GABRIEL HILDEBRAND, sv/v.



4. AROS-penning funnen i Marby gamla kyrka, Jämtland.
FOTO: FÖRFATTAREN.



5. ½ AROS-penning funnen i Sundsjö kyrkoruin, Jämtland.
FOTO: ATA, sv/v.



6a–b. AROS-penningar funna i Nordingrå kyrkoruin, Ångermanland.
FOTO: ATA, KMK, sv/v.



7. ¼ AROS-penning funnen i Torsåkers kyrka, Ångermanland.
FOTO: GABRIEL HILDEBRAND, sv/v.

aten med snarlikt utformat stort kors som på AROS-penningen. Korset är omgivet av en pärlring samt en yttre slät ring men utan bokstäver i vinklarna. (Klackenberg 1996.)

Kunglig myntning under Erik Knutsson och åren cirka 1208–1216 har också föreslagits som utgivare och tid för AROS-penningen. (Jonsson 1983, Holmberg 1995.)

NVCOPIE-PENNING

Om myntning i stadens namn vittnar brakteaten med den latinska omskriften +NVCOPIE mellan två släta ringar och en bokstav tolkad som K för KANVTVS (Knut Holmgersson Långe 1229–1234) i dess mitt, LLIV B:1. Den påträffades inte i Nyköping utan under arkeologisk undersökning av Skänninge allhelgonakloster i Östergötland år 1961. (Rasmusson 1962, SML 1:86.) Bild 8.

Ytterligare ett nästan helt exemplar av NVCOPIE-penningen hittades ett par år senare, 1963, vid arkeologisk undersökning i Kullkyrkan i Mosås, Mosjö socken, Närke (SML 5:40.) Bild 9. De här två nämnda är de enda hittills kända av denna typ.

Till Knut Långe har flera svealandsmynt men med pärlring och helt andra mittmotiv knutits, jämför LLIV A. De förekommer i ett större myntfynd från Eskilstuna kyrkogård. Inget av dem med NVCOPIE i omskriften.

MONETAE NVCOPIE

Ett mynthus – MONETAE NVCOPIE – nämns betydligt senare än ovanstående båda mynts förmodade tillblivelse i Magnus Ladulås testamente år 1285 jämte sju andra mynthus i Svealand och Götaland. Hur länge mynthusen då redan haft sin verksamhet i gång framgår inte. Men de bör ha varit väl etablerade och 1285 så pass inkomstbringande att kungen, samtida myntutgivaren, kunde föreskriva att stora summor skulle betalas ut åt olika håll och ändamål av dessas intäkter, däribland från Nyköpings mynthus.

Så länge inga spår efter ett fast medeltida mynthus påträffats i Nyköping kan vi fundera över om AROS-



8. NVCOPIE-penning funnen i Skänninge allhelgonakloster, Östergötland.
FOTO: GABRIEL HILDEBRAND.



9. NVCOPIE-penning funnen i Kullkyrkan, Mosås, Mosjö socken, Närke.
FOTO: KMK, sv/v.

underlaget vid präglingstillfället tillhört men kvarglömms av ambulerande myntslagare, kanske i kungens följe. Och om mynthusen och förmodligen tillika växlingskontoret tillkommit senare.

Likväl visar det här funna blyunderlaget att myntning skett i början av 1200-talet inom det område som skulle bli kvarteret Rådhuset. Och Aros kan i detta fall tolkas som den medeltida handelsplatsen (Södra Aros?) vid Nyköpingsåns mynning i Allhelgona socken, Södermanland. Namnet Nycopie på det senare myntet bör syfta på dåtidens, 1230-talets, liksom dagens Nyköping.

Litteratur

Golabiewski Lannby, M.: Tidiga tolvhundratalsmynt i två fynd. *SNT* 2012:8 s. 173–177.

Holmberg, K.: När kungens mynt blev allmogens mynt. *Myntningen i Sverige 995–1995*, *NM* XL s. 63–82. 1995.

Jonsson, K.: Översikt över fastlandsmyntningen ca 1180 till 1250. *NM* XXXIV, s. 75–103. 1983.

Klackenberg, H.: Medeltida mynt funna vid arkeologiska undersökningar i Gamla Uppsala kyrka år 1926. ... *templum quod Ubsola dicitur ... i arkeologisk belysning*. *Aun* 22, s. 65–66. 1996.

LL = Lagerqvist, L. O.: *Svenska mynt*. 1970.

Rasmusson, N. L.: Nyköping som myntort under Knut Långes tid. *Sörmlandsbygden* 1962 s. 153–157.

SML = *Sveriges Mynthistoria. Landskapsinventeringen*. Myntfynd från Östergötland 1:86 (1982), från Ångermanland 2:21, 2:48 (1983), från Närke 5:40 (1990), från Jämtland 7:Jä 11, 39, 76 (1992).

Dr Vesta Sarkhosh Curtis föreläser i Sverige

PÅ INITIATIV AV Rut och Bengt Holméns stiftelse för numismatik kommer Dr Vesta Sarkhosh Curtis att i oktober hålla ett antal föreläsningar i Sverige.

Vesta Sarkhosh Curtis, som är född i Teheran, har studerat vid Göttingens universitet och vid University College London. Hon ansvarar för British Museums samling av antika iranska mynt och mynt från den islamska världen. Hon intresserar sig särskilt för den kungliga och religiösa ikonografin under den förislamiska perioden i Iran och Mesopotamien från sjätte århundradet f.Kr. till mitten av sjunde århundradet e.Kr. Dr Curtis har medverkat i det nu avslutade *The Sasanian Coin Project*, ett samarbete med Irans nationalmuseum i Teheran, och medverkar för närvarande i *The International Parthian Coin Project*.

Bland hennes talrika publikationer kan följande nämnas:

- *Persian Myths*
- *From Persopolis to the Punjab*, tillsammans med Elizabeth Errington
- *A Sylloge of Sassanian Coins in the National Museum of Iran, Volume 1: Ardashir I – Hormizd IV, Volume 2: Khusrau II – Yazdgerd III*, tillsammans med Elahé Askari och Elizabeth Pendleton
- *Kingship and Religion in Ancient Persia*
- *Sylloge Nummorum Parthicarum 2: Mithradates II* (under utgivning)

Följande föreläsningar är öppna för allmänheten, varav två i Göteborg:

Göteborg måndag 14 oktober

Föreläsning kl. 15:00 på Göteborgs Universitet i Stora Hörsalen, Sal 2150, Eklandagatan 86, Göteborg, på temat *From kingdom to empire: the changing face of Parthian coinage*.



Dr Vesta Sarkhosh Curtis.
OKÄND FOTOGRAF, SEPTEMBER 2018.

Föreläsning cirka kl. 19:00 under GNF:s månadmöte i Rambergskyrkans församlingshem, Övre Hallelögatan 27, Göteborg, på temat *Royal and religious iconography on ancient Iranian coins*.

Lund tisdag 15 oktober

Föreläsning kl. 18:00 på Historiska Museet vid Lunds universitet, Krafts torg 1, Lund, på temat *From kingdom to empire: the changing face of Parthian coinage*.

Stockholm onsdag 16 oktober

Föreläsning kl. 18:00 på Historiska museet, Narvavägen 13–17, Stockholm, på temat *From kingdom to empire: the changing face of Parthian coinage*.

Uppsala torsdag 17 oktober

Föreläsning kl. 15:00 i Universitetshuset, sal VIII, Biskopsgatan 3, Uppsala, på temat *Royal and religious iconography on ancient Iranian coins*.

Eje Johansson,
Rut och Bengt Holméns
stiftelse för numismatik

AUKTIONER & MÄSSOR

Hösten 2019

- 7/9 Myntmässa i Norrköping, Norrköpings myntklubb
- 14/9 Numismatiska Föreningen i Finland, auktion
- 21/9 Myntmässa i Lund, Sveriges Mynthandlares Förening
- 26/9 Postiljonen, Numismatisk auktion
- 28/9 Holmasto Mynthandel, Helsingfors, auktion
- 28-29/9 MISAB, Auktion 33, Stockholm
- 5/10 FMBK, Mynt- och frimärksmässa, Borlänge
- 27/10 MØNTBØRS 2019, Copenhagen Coin Fair
- 9/11 Myntkompaniet, Myntauktion, Stockholm
- 10/11 Myntkompaniet, Myntmässa, Stockholm
- 23/11 Numismatiska Föreningen i Finland, auktion
- 14/12 Holmasto Mynthandel, Helsingfors, auktion

Se mer här: ingemars.se/agenda

Møntbørs 2019, Copenhagen Coin Fair

DANSK NUMISMATISK FORENING afholder møntbørs søndag 27. oktober 2019 på Scandic Copenhagen, Vesterøgade 6, København V.

Åbningstid kl. 10–16, entré 80 DKK.

Yderligere oplysninger kan senere findes på: www.cphcoinfair.dk

Møntbørsen holdes i de store mødelokaler på Scandic Copenhagen, som ligger tæt på Københavns Hovedbanegård.

Preben Nielsen

NUMISMATISKA FÖRENINGAR & MYNTKLUBBAR I SNF

Alingsås Numismatiska Förening

Roslagsgatan 27
441 57 Alingsås

Falu-Borlänge Myntklubb

www.fb-myntklubb.se

Göteborgs Numismatiska Förening

www.gnfinfo.se

Halmstads Myntklubb

Östra Infarten 4
313 31 Oskarström

Kalmar Myntklubb

www.kalmarmyntklubb.se

Katrineholm Flen Vingåker Myntklubb

www.kfvmynt.se

Myntklubben Skilling Banco

www.mksb.se

Nola Myntklubb, Örnsköldsvik

www.infoom.se/nolamyntklubb

Norrköpings Myntklubb

www.norrkopingsmyntklubb.se

Numismatiska klubben i Uppsala

www.nku.nu

Samlarföreningen Klave

Oskarsgatan 12
331 41 Värnamo

Samlarklubben Numis

www.numisskelleftea.se

Sigtuna Myntklubb

www.sigtunamyntklubb.se

Stockholms Myntklubb

www.stockholmsmyntklubb.se

Strängnäs Myntklubb

ga@aotn.eu

Svenska Pollett föreningen

www.pollett.se

Sävsjö Myntklubb

Parallellgatan 19

576 33 Sävsjö

Södra Dalarnas Myntklubb

medlem.spray.se/sdmyntklubb

Vetlanda Numismatiska Förening

Ölandsgatan 7

574 37 Vetlanda

Villstadortens Myntklubb

Hedvägen 4

314 33 Hyltebruk

Westerbergslagens Myntklubb

Flatenbergsvägen 4

777 34 Smedjebacken

Ändringar och tillägg?

Kontakta: info@numismatik.se

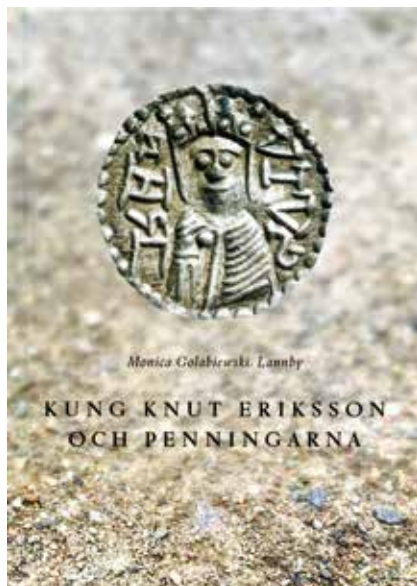
HOLMASTO MYNTHANDEL

MYNT, SEDLAR, MEDALJER,
MILITARIA M.M.

Höstens auktioner
28 september och 14 december

Alexandersgatan 50
00100 Helsingfors, Finland
+358 9 666 500

holmasto@holmasto.com
www.holmasto.com



Inbunden. 100 sidor. Rikt illustrerad.

Kung Knut Eriksson och penningarna Den gåtfulla graven i Skänninge

Knut Eriksson var en av vårt lands mest betydelsefulla regenter under tidig medeltid, 1164–1196.

En samtida ung man begravdes i Skänninge med en mängd av kungens svealandspenningar samt gotländska. Alla presenteras.

I och med fyndet kan nu 46 kända typer och varianter av Knut Erikssons svealandspenningar beskrivas och indelas systematiskt i grupper.

Boken säljs genom Svenska Numismatiska Föreningen
info@numismatik.se (varje dag)

08 – 667 55 98 (måndagar)

Eller välkomna till kansliet en måndag kl. 10–12, 13–16

Medlemspris 150 SEK + porto, andra 200 SEK + porto

ANSÖKNINGAR TILL

Sven Svenssons Stiftelse för Numismatik

ANSLAG LÄMNAS FÖR VETENSKAPLIGA
ARBETEN INOM FRÄMST SVENSK NUMISMATIK:
FORSKNING, RESOR & PUBLIKATIONER

STIFTELSENS UPPGIFT ÄR:

- Köpa in föremål som saknas i KMK:s samlingar
- Ge bidrag till publikationer som kan tjäna svensk numismatisk forskning
- Stödja forskare i svensk numismatik

Stiftelsen sammanträder två gånger per år, en gång under våren, en gång under hösten. Ansökan ska vara stiftelsen tillhanda senast 15 februari, alternativt senast 15 september. Skicka ansökan till:

Sven Svenssons Stiftelse för numismatik
Handelsbanken Stiftelsetjänst
106 70 Stockholm

WWW.SVENSVENSSONSSTIFTELSE.SE

APPLICATIONS FOR

Sven Svensson's Foundation for Numismatics

APPLICATIONS FOR GRANTS ARE PROVIDED FOR SCIENTIFIC
STUDIES, MAINLY WITHIN SWEDISH NUMISMATICS:
RESEARCH, TRAVELS & PUBLICATIONS

THE FOUNDATION'S ASSIGNMENTS ARE:

- Purchases of items missing in the collection of The Royal Coin Cabinet
- Contributions to publications that could benefit Swedish numismatical research
- Support for researchers in the field of Swedish numismatics

The Foundation Board meets twice a year, in March and October.
Applications must be submitted before 15 February or 15 September.
Address: Sven Svensson Stiftelse, c/o Handelsbanken Stiftelsetjänst,
se-106 70 Stockholm, Sweden



WWW.SVENSVENSSONSSTIFTELSE.SE

Stor MYNT- och Frimärksmessa

Lördag 5 okt. 2019

kl. 10:00-16:00

BORLÄNGE

I Soltorgsskolans aula

10-12 handlare

- Mynt • Sedlar • Medaljer
- Numismatik • Frimärken

Entré: 25:- Kaffeservering Bra parkering

Arrangör:

Falu-Borlänge Myntklubb

Hemsida: www.fb-myntklubb.se

I samarbete med  Folkuniversitetet

Myntmessa Stockholm
söndag 10 november 2019

Plats: Myntkompaniets lokaler,
Svartensgatan 6.

Öppettider: 10:00-17:00

Ett tiotal handlare
erbjuder mynt medaljer, sedlar, etc.

Kaffe och fikabröd kommer att
finnas till försäljning.

Arrangör:

MYNTKOMPANIET



Myntkompaniet
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm



E-post: coins@myntkompaniet.se

Tfn: 08-678 32 17 www.myntkompaniet.se

hastur.fi

- polletter
- rederimärken
- medaljer
- knappar
- exonumia



hastur.fi



Skarabé
Mynt & Guld AB

köper och säljer

MYNT, SEDLAR
och MEDALJER

Föremål från antiken



Västra Hamngatan 6
411 17 Göteborg

Tel. 031 - 135 088

skarabe@telia.com - www.skarabe.eu

Öppet: Vardagar 10-18

SELINS MYNTHANDEL AB

Mynt Sedlar Medaljer
Ordnar Nålmarken



Öppettider:
Vardagar 10.00 – 18.00
Regeringsgatan 6
111 53 Stockholm
Tel. 08-411 50 81
Fax. 08-411 52 23

**ULF NORDLIND
MYNTHANDEL AB**

Karlavägen 46
Box 5132 • 102 43 Stockholm
Tel. 08-662 62 61

**KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR
MEDALJER • ORDNAR**
*Lagerlista över svenska personmedaljer
och numismatisk litteratur*
www.nordlindsmynt.se

**HÅKAN WESTERLUND
MYNTHANDEL**
**KÖPER • SÄLJER • BYTER
MYNT • SEDLAR • MEDALJER**

Olympiska föremål

Gamla Brogatan 36
111 20 STOCKHOLM
Tel. 08-411 08 07
Öppet: måndag – torsdag 11-13

MYNTBUTIKEN I SVERIGE AB

Kyttingevägen 15
181 31 Lidingö

Tidsbokning: 08-68439200

**KÖPER MYNT – MEDALJER
HEMBESÖK STOCKHOLM**

Se exempel på inköpspriser:
www.myntbutiken.se

**PRIVATBANKSSEDLAR
KÖPES**

i alla dess utföranden

mats.cj.jonsson@gmail.com

Tel.: 0703426926

Sveriges Mynthandlares Förening

anordnar

MYNTMÄSSA I LUND

Lördagen den

21 september

Hotel Lundia
(150 meter från järnvägsstationen)
Öppettid: 11.00 – 16.00
Entré 20 kronor

SVERIGES MYNTHANDLARES FÖRENING
Sjöberg 1 • 147 91 Grödinge • Tel. 08-732 66 86 • 070-212 64 55
www.smf.com.se

MYNTAUKTION

Stockholm lördag 9 november 2019

Ett urval objekt (inkl. köparprovision) som vi har sålt tidigare:



½ öre 1625
16.200:-



Cypern
3 piaster 1901
26.400:-



Sydafrika
5 shilling 1892
60.000:-



Litteris et Artibus
14.400:-



Kina
10 cash
21.600:-



100 kronor 1876
15.600:-



Belgiska Kongo
20 franc 1920
11.300:-

Bättre mynt och hela samlingar mottages till kommande myntauktioner.

Vi har mycket goda möjligheter att finna köpare till dina objekt eftersom mer än 20.000 kunder i Sverige och utlandet ser varje auktion via vår hemsida och katalogen.

Kontakta oss för en förutsättningslös diskussion!

MYNTKOMPANIET



Myntkompaniet
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm



Tfn: 08-678 32 17

E-post: coins@philea.se

www.myntkompaniet.se



MYNTAUKTIONER

I SVERIGE AB

AUKTION 33

28 september (svenska mynt och litteratur ur Björn Otto Hesses bibliotek) &
29 september (svenska sedlar, medaljer, antika och utländska mynt). Hotell Sheraton.

Ett urval av objekt från auktion 33:



Daler 1534. RR.



Daler 1535. RR.



1/2 daler 1534. RRRR.



16 öre 1557. RRR.



10 daler SM 1666. R.



Brenner 1691.

Auktionskatalogen beställs genom in-
sättning av 190 kronor till bg 399-0090.

Ytterligare information. Further
information: info@myntauktioner.se.

Myntauktioner i Sverige AB

Banérgatan 17, 115 22 Stockholm • Storgatan 10, 342 60 Moheda

E-mail: info@myntauktioner.se • Telefon: 08-410 465 65

www.myntauktioner.se